

ת"פ 11523/12/17 - מדינת ישראל נגד דמיטרי פלינר

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11523-12-17 מדינת ישראל נ' פלינר
בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עדי זלמן
נגד
דמיטרי פלינר ע"י ב"כ עו"ד משה רביעי
המאשימה
הנאשם

הכרעת דין

כללי

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירת גניבה, עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").

2. במענה לכתב האישום שהתקיים ביום 02/05/18 הודה הנאשם, באמצעות בא כוחו, בעובדות כתב האישום, אולם טען טענות משפטיות לעניין אפשרות הרשעתו בביצוע עבירה פלילית על בסיס עובדות אלה.

3. משכך, אפרט בהרחבה העובדות העולות מכתב האישום:

א. ביום 14/04/17 בשעת צהריים, הגיע הנאשם, יחד עם אחרת, לחנות "ויקטורי" בשדרות. באותן הנסיבות, הסתובבו הנאשם והאחרת בחנות, כאשר האחרת מכניסה מוצרים לתוך שקית שהייתה ברשותו של הנאשם.

ב. בהמשך, בעודם מסתובבים בחנות, הניחה האחרת על הרצפה, ליד הנאשם, סל שהיה ברשותה, והניחה בו דבר מה. לאחר מכן, הניחה את התיק שברשותה והרימה את הסל. במעמד זה, בעוד הנאשם מסתיר את האחרת, הכניסה האחרת מוצרים לתיק שברשותה בסך של 263 ₪, הכוללים שתיה קלה, רטבים, ממרחים, חלב, גבינות, מעדנים, שמנת מתוקה ויין.

ג. לאחר המתואר, הסירה הנאשמת מעיל שלבשה וכיסתה איתו את התיק שברשותה.

ד. בהמשך למפורט, הסתובבו הנאשם והאחרת בחנות, כשהנאשם נושא את השקית שהייתה ברשותו ואת הסל, ולאחר מכן הוציאה האחרת את המוצר שהיה בסל והחזירה אותו למדף.

ה. בהמשך לאמור, ניגשו הנאשם והאחרת לקופות שבחנות, כאשר הנאשם מוציא דברים מהשקית שברשותו ומניח בקופה, בעוד האחרת יוצאת מהחנות עם התיק שברשותה ועוברת את קו הקופות מבלי לשלם.

ו. המתואר לעיל בוצע עת הנאשם מתצפת בחנות וחוזר לדווח לאחרת באם מישוה מתקרב.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ הנאשם טען 2 טענות משפטיות עיקריות -

א. טענת זוטי דברים -

כעולה מעובדות כתב האישום המפורטות לעיל, הנאשם אומנם ביצע איסוף המצרכים יחד עם הנאשמת, אלא שבעוד הנאשם ניגש לשלם על המוצרים שלקח, הנאשמת יצאה את החנות מבלי לשלם. כך יוצא כי העבירה המיוחסת לנאשם מתגבשת רק בעובדה ו', ממנה עולה כי הנאשם רק תצפת עבור האחרת והודיע לה אם מאן דהוא מתקרב. משכך, ברור כי אין המדובר במבצעים בצוותא אלא במי שמעשיו עולים לכל היותר כדי סיוע למבצעת העיקרית.

כמו כן, נטען כי המבצעת העיקרית לא הועמדה לדין, וכי הפגיעה של הנאשם בערך החברתי המוגן הוא מינורי ושולי במידה שאינה מצדיקה העמדה לדין פלילי.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה כתמיכה לטענותיו.

ב. טענת אכיפה ברגנית -

אין מחלוקת כי האחרת הופנתה ליחידת הסדר מותנה, וככל שתעמוד בתנאים שנקבעו לה, המדינה עתידה לסגור את התיק כנגדה. כך יוצא כי המבצעת העיקרית לא עתידה לעמוד לדין על מעשיה בעוד שכנגד זה שחלקו מינורי ושולי בעבירה הוגש כתב אישום פלילי.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה כתמיכה לטענותיו.

5. ב"כ המאשימה טענה כי מעובדות כתב האישום בהם הודה הנאשם עולה בבירור כי הנאשם לקח חלק פעיל בביצוע העבירה ולא ניתן לטעון כי חלקו היה מינורי ושולי, שכן הנאשם הסתיר את האחרת במהלך שהותה בחנות, סייע לה בהכנסת מצרכים לתיק ואף תצפת עבורה. משכך, לא ניתן לטעון כי מדובר במבצעת עיקרית אל מול מבצע שולי ועל כן יש לדחות טענת זוטי דברים.

זאת ועוד, מלכתחילה הוכנה טיוטת כתב אישום אשר ייחסה לנאשם ולאחרת ביצוע העבירה בצוותא חדא, אלא שטרם

הגשת כתב האישום שני החשודים הופנו ליחידת הסדר מותנה, ובעוד האחרת עמדה בקריטריונים של היחידה, הנאשם לא עמד בתנאים.

מהאמור עולה כי המדינה התייחסה באופן שונה לשניים לא בגין שרירות לב, אלא מתוך שיקולים ענייניים, וכי לא ניתן היה להתייחס לשניים באופן זהה.

המסגרת הנורמטיבית

6. זוטי דברים -

סעיף 34 לחוקקובע כך: **"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך"**.

כבר נפסק לא אחת כי באשר לשיקולים הצריכים להנחות את ביתהמשפט בבואו להכריע בטענת הגנת זוטי דברים, יש לבחון טיבו הקונקרטי של המעשה והאינטרס הציבורי, וכי ההגנה תתקבל רק באותם מקרים בהם אין במעשה עצמו מידה מינימלית של סכנה לערך החברתי המוגן ואין הוא הולם מבחינה עניינית את המושג של עבירה פלילית [ראו לעניין זה ע"פ 807/99, **מדינת ישראל נגד עזיזיאן**, וכן ע"פ (ת"א) 1720/95, **מדינת ישראל נגד יוסף, וע"פ (ת"א) 2125/94, בן ארי נגד מדינת ישראל, ע"פ 7414/06, מדינת ישראל נגד ביתן ישראל**, אשר בקשת הערעור עליו, רע"פ 2135/08, נדחתה].

7. אכיפה בררנית -

טענה זו מהווה חלק מטענת הגנה מן הצדק אשר עוגנה בחקיקה בסעיף 149(10) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982**.

אכיפה בררנית הוגדה בפסיקה כ"**אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא**" (בג"ץ 6396/96 **זקין נגד ראש-עיריית באר-שבע** (18/06/99)).

בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נגד בורוביץ** (31/03/05) אף נקבע כי טענת הגנה מן הצדק נועדה לשמש רק במקרים חריגים ונדירים, כי לא כל פגם יוכל לבססה, וכי הגנה זו תקום רק במקרה **"שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות"**.

כמו כן, לעניין הוכחת טענת האכיפה הבררנית נקבע בע"פ 6328/12, **מדינת ישראל נגד פרץ** (10/09/13) כי לרשות קיימת חזקת התקינות ו"**על-מנת להפריך חזקה זו, על הנאשם הטוען לאכיפה בררנית לנסות לסותר ולהוכיח כי בוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין מי שנתוניהם הרלוונטיים שווים. משעה שהוצג בסיס ראיתי**

כאמור, מתערערת חזקת התקינות והנטל יעבור אל כתפי הרשות המינהלית, אשר תתבקש להוכיח כי האכיפה - אף שהיא נחזית בררנית על-פני הדברים - התבססה על שיקולים עניינים בלבד, שיש להם משקל מספיק כדי לבסס עליהם את החלטתה".

דין והכרעה

8. מעובדות כתב האישום עולה כי טרם יצאה האחרת את החנות מבלי לשלם עבור המוצרים, היה הנאשם מעורב באופן אקטיבי באיסוף המוצרים של האחרת, הסתרת האחרת ותצפית לטובת האחרת.

אינני מתעלמת מהעובדה כי היה בכוונת הנאשם לשלם על המוצרים שלו, שכן ניגש לקו הקופות, אך לא ניתן לומר כי בהתנהגות המתוארת בכתב האישום חלקו של הנאשם היה מינורי ושולי, שכן היה אקטיבי.

צודק ב"כ הנאשם כי האחרת היא המבצעת העיקרית בהיותה מי שהתכוונה ליהנות מהגניבה ולצאת את החנות מבלי לשלם עבור המוצרים שהיא לקחה. עם זאת, וגם אם אתייחס לנאשם כאל מסייע לאחרת, הרי שהעובדות בהן הודה הנאשם מצביעות עליו כעל מי שנטל חלק פעיל במעשים שקידמו את האחרת אל עבר גניבת המוצרים.

משכך, אני קובעת כי הנאשם אומנם לא מהווה המבצע היחיד והעיקרי של העבירה אך חלקו היה אקטיבי ולא שולי כלל.

9. כאמור, בית המשפט יזכה נאשם בגין טענת זוטי דברים רק במקרה בו אינבמעשהעצמומידה מינימליתשלסכנהלערהחברתיהמוגן שכן נסיבותיו, תוצאותיווהאינטרסהציבורישל המעשה הם קלי ערך.

ודוק, עצם העובדה כי בסופו של יום לא בוצעה הגניבה בפועל, שכן האחרת נתפסה על ידי גורמי אכיפת החוק, אין בה כשלעצמה להכריע בסוגיה זו. עיון במכלול נסיבות האירוע, ובהן: חלקו של הנאשם בביצוע העבירה, כמות המצרכים וסוגם, והאינטרס הציבורי לפיו יש למנוע גרימת גניבות ממרכולים וחנויות שנפגעות כלכלית מביצוע עבירות גניבה, מובילות למסקנה כי במקרה זה אין המדובר באירוע קל ערך המצדיק זיכוי הנאשם.

10. כעולה מטיעוני ב"כ המאשימה, טרם הגשת כתב האישום הפנתה המדינה את שני החשודים בפרשה ליחידת ההסדר המותנה ובכך למעשה התייחסה באופן שוויוני אל שני החשודים. דא עקא, הנאשם לא עמד בקריטריונים שנקבעו ועל כן לא המשיך ההליך, וזאת בשונה מהאחרת, אשר עמדה בקריטריונים.

כידוע, לאחר התיקון לחוק אשר הקנה לגורמי התביעה סמכות לערוך הליכי הסדר מותנה טרם הגשת כתבי אישום לבית המשפט, נקבעו, הן בחוק והן בהנחיות היועמ"ש, קריטריונים ברורים בהם חשוד צריך לעמוד כדי לזכות באפשרות ההפניה ליחידת הסדר מותנה.

ב"כ הנאשם בחר שלא לפרט מהו אותו קריטריון בו לא עמד הנאשם, אך משהדבר לא הובא בפני יש להניח, אף בשים לב לחזקת התקינות המנהלית, כי מדובר בקריטריון שנקבע בחוק או בהנחיה.

בקובעי מחד גיסא כי הנאשם איננו מהווה חלק שולי ומינורי במסכת העבריינית, ומאידך גיסא ההתייחסות השונה בין שני החשודים נובעת משיקול לגיטימי, באתי לכלל מסקנה כי המאשימה לא פעלה באופן המצדיק קבלת טענת ב"כ הנאשם לאכיפה בררנית.

11. לאור המפורט, אני דוחה טענות ב"כ הנאשם ל"זוטי דברים" ול"אכיפה בררנית".

12. בשלב זה יש לציין כי לאור קביעתי כי האחרת היא המבצעת העיקרית אך כי העובדות בהן הודה הנאשם מצביעות עליו כעל מי שנטל חלק אקטיבי במעשים שקידמו את האחרת אל עבר גניבת המוצרים, יש לבחון האם יש להרשיע את הנאשם בביצוע העבירה כמבצע עיקרי או כמסייע.

13. סעיף 29(ב) לחוק קובע כי: **"המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר"**.

בע"פ 2796/95 פלונים נגד מדינת ישראל (09/07/97), פרט הנשיא דאז, א' ברק, את מאפייני המבצע בצוותא וקבע כי: **"המאפיין את המבצע בצוותא שהוא אדון לפעילות העבריינית. בידי השליטה הפונקציונלית - מהותית, יחד עם המבצעים בצוותא האחרים, על העשייה העבריינית. הוא חלק מהחלטה משותפת לביצוע העבירה. הוא חלק מהתכנית הכוללת להגשמת הפעולה העבריינית האסורה. הוא פועל יחד עם המבצעים האחרים, כך שכל אחד מהם שולט - יחד עם האחרים - על הפעילות כולה. מעמדו ביחס להחלטה לביצוע העבירה הוא של איש 'פנים'. תרומתו היא 'פנימית'. חלקו הוא מהותי להגשמת התכנית המשותפת"** [ראו לעניין זה גם דנ"פ 1294/96 משולם נגד מדינת ישראל (29/06/98)].

מעובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם לא עלה כי קדם תכנון מצד הנאשם לביצוע העבירה, ומהמפורט לעיל לא שוכנעתי כי מעשיו של הנאשם עולים כדי הגדרתו כאדון לפעילות העבריינית וכי מעמדו ביחס להחלטה לביצוע העבירה היא של 'איש פנים'.

זאת ועוד, המאשימה מסיבותיה שלה בחרה להגיש את כתב האישום כך שיוחסה לנאשם ביצוע עבירה כמבצע עיקרי ולא כמבצע בצוותא וכאמור בהחלטתי דלעיל לא ניתן לומר כי הוא המבצע העיקרי אלא כמי שהיה אקטיבי בקידום עבירת הגניבה של האחר.

14. לעומת המבצע בצוותא, שלצורך הרשעתו יש להוכיח מעורבות משמעותית במעשה הפלילי, סעיף 31 לחוק קובע כי מסייע הוא: **"מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה"**.

בפס"ד ימיני נקבע כי: "שלא כמבצע בצוותא המצוי במעגל הפנימי של העבירה, המסייע הוא שותף עקיף. הוא אינו היוזם, הקובע, המחליט ואף לא זה ששולט על המעשה העברייני, אלא מסייע ליצירת תנאים לקיומה של העבירה ומבצע מעשי עזר לכך שתצא לפועל".

ראו: ע"פ ימיני נגד מדינת ישראל (12/01/11)

15. מהמפורט לעיל שוכנעתי כי מעובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם עולה שהנאשם פעל על מנת ליצור תנאים לקיומה של העבירה בכך שתצפת עבור האחרת ועזר לה להכניס מוצרים לתיקה ולהסתיר דבר לקיחת החפצים.

משכך, מעשי הנאשם עולים כדי סיוע בלבד.

סוף דבר

16. לאור האמור ועל בסיס העובדות בהן הודה, אני מרשיעה את הנאשם בביצוע עבירת סיוע לגניבה.

17. זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ח' תשרי תשע"ט, 17 ספטמבר 2018, במעמד הצדדים